

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 21 februari 2023

202/2023

Lag om ändring av lagen om besöksförbud

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om besöksförbud (898/1998) 3 § 4 mom., 7 § och 11 § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 711/2004, samt
fogas till lagen nya 3 a och 8 a §, till 9 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 384/2010, ett nytt 4 mom. samt till lagen nya 11 a, 14 a, 15 a och 15 b § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Förbudets innehåll

Besöksförbudet gäller inte kontakter för vilka det finns en saklig grund och som av särskilda skäl är uppenbart behövliga.

3 a §

Tekniskt övervakat besöksförbud

Domstolen kan på yrkande av en anhållningsberättigad tjänsteman bestämma att övervakningen av att ett utvidgat besöksförbud iakttas ska ske med hjälp av tekniska anordningar som ges till den som meddelats förbud eller fästs på honom eller henne vid handleden, vristen eller midjan, eller med hjälp av en kombination av sådana anordningar (*tekniskt övervakat besöksförbud*) om teknisk övervakning är nödvändig för att avvärja ett hot om brott mot liv, hälsa eller frihet och övervakningen inte är oskälig med hänsyn till hur allvarligt det hotande brottet är, förhållandena för den som ställs under övervakning och andra omständigheter som framkommit i saken.

Den som meddelats ett tekniskt övervakat besöksförbud är skyldig att medverka till att den tekniska övervakningen tas i bruk, och att de i 1 mom. avsedda anordningar som ska användas i övervakningen fästs, genom att stanna kvar på domstolens sammanträdesplats för att anordningarna ska kunna fästas efter sammanträdet eller genom att infinna sig vid en senare tidpunkt för att anordningarna ska kunna fästas samt genom att tillåta att anordningarna fästs. Den som meddelats ett tekniskt övervakat besöksförbud är skyldig att medverka till genomförandet av den tekniska övervakningen genom att inneha eller bära på sig de anordningar som används för övervakningen, se till att de hålls funktionsdugliga samt hantera dem omsorgsfullt och följa Brottsförbyggandemyndighetens anvisningar om hur de ska användas.

202/2023

7 §

Besöksförbudets giltighet

Besöksförbud kan meddelas för högst ett år. Besöksförbud avseende gemensam bostad kan dock meddelas för högst tre månader och tekniskt övervakat besöksförbud för högst sex månader. Förbudet träder i kraft när tingsrätten träffar avgörande om meddelande av besöksförbud. Avgörandet ska iaktas trots att ändring har sökts, om inte en högre domstol som behandlar ärendet bestämmer något annat.

Förbud kan förnyas. Ett besöksförbud kan förnyas för högst två år. Ett besöksförbud avseende gemensam bostad och ett tekniskt övervakat besöksförbud kan dock förnyas för högst tre månader. Förnyelse kan begäras innan det föregående förbudet har upphört att gälla.

8 a §

Innehållet i ett avgörande om tekniskt övervakat besöksförbud

Utöver vad som föreskrivs i 8 § ska det av ett avgörande om tekniskt övervakat besöksförbud framgå

- 1) det tekniska övervakningssättet,
- 2) var och när man fäster de tekniska anordningar som används i övervakningen av den som meddelats förbudet,
- 3) skyldigheterna enligt 3 a § 2 mom. för den som meddelats förbudet att medverka till att den tekniska övervakningen tas i bruk och genomförs.

9 §

Meddelanden om domen

Brottspåföljdsmyndigheten ska utan dröjsmål underrättas om ett beslut om tekniskt övervakat besöksförbud.

11 §

Beslut om tillfälligt besöksförbud

Besöksförbud kan även meddelas tillfälligt. Tekniskt övervakat besöksförbud får emellertid inte meddelas tillfälligt. Beslut om tillfälligt besöksförbud fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman. Beslutet kan också fattas av domstol.

En anhållningsberättigad tjänsteman ska på eget initiativ meddela tillfälligt besöksförbud, om en person vars liv eller hälsa hotas har ett så uppenbart behov av skydd att det förutsätter att förbudet meddelas omedelbart.

11 a §

Hänvisning till tjänster

Polisen eller åklagaren ska fråga den som det tillfälliga besöksförbudet avses skydda om denne samtycker till att hans eller hennes kontaktuppgifter ges till en aktör som tillhandahåller stödtjänster och, om den som förbudet avses skydda ger sitt samtycke, förmedla uppgifterna utan obefogat dröjsmål.

Polisen eller åklagaren ska informera den som meddelats tillfälligt besöksförbud om tillgängliga stödtjänster.

202/2023

14 a §

Biträde

Domstolen kan förordna ett biträde för den som ansöker om besöksförbud eller för den som förbudet avses skydda om han eller hon inte är sökande, om begäran grundar sig på misstanke om ett brott mot den persons liv, hälsa eller frihet som förbudet avses skydda och det med hänsyn till hur allvarligt det misstänkta brottet är, de personliga förhållandena avseende den som förbudet avses skydda och andra omständigheter ska anses motiverat.

I ett ärende som gäller ett tekniskt övervakat besöksförbud ska ett biträde förordnas för den person mot vilken förbud yrkas om han eller hon begär det.

I fråga om biträden gäller i tillämpliga delar vad som i 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) föreskrivs om försvarare och om biträde för en målsägande. På ersättningskyldighet till staten för den som förordnats ett biträde tillämpas dock inte vad som föreskrivs i 11 § i det kapitlet.

15 a §

Tillsyn över att besöksförbud iakttas

Polisen utövar tillsyn över att besöksförbud iakttas.

15 b §

Teknisk övervakning

För den tekniska övervakningen av besöksförbud svarar Brottspåföljdsmyndigheten. Brottspåföljdsmyndigheten ordnar den centrala övervakningen av besöksförbud på rikspanelet eller regionpanelet med iakttagande av 57 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015).

Den som meddelats ett tekniskt övervakat besöksförbud ska upplysas om sina skyldigheter enligt 3 a § 2 mom. och underrättas om hotet om straff för brott mot skyldigheterna.

En anordning som används för teknisk övervakning får inte möjliggöra teknisk avlyssning enligt 10 kap. 16 § i tvångsmedelslagen (806/2011) eller optisk observation enligt 10 kap. 19 § i den lagen av utrymmen som används för boende av permanent natur. Onödigt uppmärksamhet ska undvikas i samband med den tekniska övervakningen. Den tekniska övervakningen ska genomföras så att den inte ingriper i någons rättigheter i större omfattning eller orsakar större olägenhet än vad som är nödvändigt för att genomföra den.

Tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten har rätt att avgiftsfritt få i polislagen avsedd handräckning av polisen för att utföra ett tjänsteuppdrag.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2023.

Helsingfors den 16 februari 2023

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitieminister Anna-Maja Henriksson